

SAMENVATTING POMS PROBLEMATIEK

De achtergrond

Tussen 1983 en 2006 zijn in Nederland een 5 tal opslaglocaties voor Amerikaans legermaterieel operationeel geweest. Op deze zg. Poms-sites werden tanks, legervoertuigen en materieel onderhouden, opgeknapt en na preservering "Combat Ready" in speciaal hiervoor ingerichte loodsen gestald. Hiermee hebben oud medewerkers een bijdrage geleverd aan de bescherming van Europa tijdens de koude oorlog. Gedurende de werkzaamheden werd er aan het materieel onderdelen vervangen, gereinigd, gelast of gerepareerd. Aan de carrosserie werd door middel van schuren, slijpen en stralen met walnoot grit de verflagen verwijderd, bijgewerkt, gewijzigd, vervangen of (deels) vernieuwd. De gebruikte verfsystemen bevatten als component het carcinogene en kankerverwekkende chroom-6. Tijdens de onderhoudswerkzaamheden werden meerdere producten(*) gebruikt met daarin carcinogene en/of repro-toxische stoffen. O.a. Benzeen, Toluëen, dichloormethaan, Silica, zinkchromaat, lood, dioctylfataat, loodchromaatII, ethyleenglycolmonomethyl-ether, Sodiumchromaat, Styreen, dimethylformamide, 2-Methoxyethanol, Saccharin, 2-ethoxyethyl acetaat.

Werkomstandigheden

Als men hierop inzoomt komt men tot de conclusie dat er onvoldoende veiligheidsmaatregelen en ontbrekende sturing getroffen waren zoals;

- te weinig verstrekte persoonlijke beschermingsmiddelen
- achter gehouden of in-adequate veiligheidsinformatie
- geen werkplekafzuiging of luchtdichte en gecompartmenteerde ruimtes
- ontbreken van medische keuringen of opvolgingen daarvan
- gebrekkige personeels administratie en ontbrekende medische dossiers
- negeren van gedane aanbevelingen ter verbetering of controle van de arbeidsomstandigheden

Voor Brunssum specifiek is bekend en gerapporteerd dat werkplaatsen en bijbehorende kantoren direct met mekaar in verbinding stonden door een inadequaat luchtverversingssysteem en poreuze wanden tussen de verschillende ruimtes. Hier bovenop kwam nog het feit dat in afdeling Preservation het gebruikte walnoot grit tbv stralen, inclusief verwijderde verflagen, niet direct werd afgevoerd maar uit kostenoverweging maximaal werd hergebruikt. Dit hergebruik duurde net zolang totdat het grit dermate fijn was geworden waardoor de werking uit bleef. Gevolg van het continue hergebruiken was dat het aandeel verfdeeltjes met chroom-6 bestanddelen alsmaar toenam.

Blootstelling

Op meerdere afdelingen werd aan het materieel gelast, geslepen, geschuurd of geveerd. Specifiek op de afdeling preservatief werd materieel ook gestraald met walnoten grit. Het stralen met (hergebruikt) walnoten grit gaat gepaard met stofvorming. Deze stof bevat buiten het straalgrit ook verfdeeltjes, inclusief het component chroom-6. In alle werkplaatsen kwamen medewerkers in aanraking met dit stof. De blootstelling van alle Poms medewerkers (werkplaatsen, magazijnen, kantoren en opslagloodsen) aan chroom-6 kon plaatsvinden omdat..:

- ..er onvoldoende (persoonlijke) beschermingsmaatregelen getroffen waren zoals;
 - beschermende kleding, adembescherming / luchtmaskers, stofafzuiging, productkennis
- ..voertuigen na stralen niet geheel grit- en stofvrij werden aangeleverd aan de werkplaatsen en daar alsnog voorafgaand aan onderhoudswerkzaamheden met perslucht schoon werden geblazen.
- ..de verschillende ruimtes/werkplaatsen niet volledig gecompartmenteerd waren en het stof zich hierdoor continue kon verspreiden over de verschillende werkplaatsen.
- ..de filterinstallatie van de grit straalcabine in de werkplaats van afdeling preservation was opgesteld.
- ..de filterzakken dagelijks werden "schoongeklopt" met gevolg dat er veel stof met het chroom-6 door de gehele werkplaats preservering dwarrelde.
- ..de luchtverversingsinstallatie inadequaat was door slechte filtering van de lucht vanwege ontoereikende filters en minimalistisch periodiek onderhoud.
- ..de lunch en koffie/theepauzes door alle monteurs op de werkplek werden genuttigd. omdat hun wegens vervuilde kleding de toegang tot de kantine was ontzegd. Letterlijk aten deze medewerkers dagelijks het kankerverwekkende chroom-6.
- ..medewerkers in de verschillende ruimtes verkeerden om er hun opgedragen werkzaamheden te verrichten en op deze wijze werden blootgesteld aan o.a. chroom-6.

Gevolgen

Chroom-6 is carcinogeen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat een groot aantal oud medewerkers kampen met gezondheids- en financiële problemen. Een naar ons oordeel afwijkend percentage van oud medewerkers zijn inmiddels al overleden als gevolg van de blootstellingen. Het RIVM heeft na een meerjarig onderzoek de rol van defensie en de effecten van blootstelling aan chroom-6 in een uitgebreid rapport vastgelegd. Aangetoond en door Defensie toegegeven is dat zij heeft verzaakt in haar zorgplicht. De bedrijfsleiding van NL Poms heeft zwaar gefaald doordat zij ondanks aanwezige kennis, aanbevelingen en waarschuwingen van experts geen afdoende maatregelen ter bescherming heeft geboden. **Misdadig** is dat specifiek hiervoor gereserveerde budgetten om politieke en andere redenen niet zijn aangewend. Zij hebben willens en wetens nagelaten onwetende medewerkers bescherming te

bieden voor het werken met ziekmakende en kankerverwekkende (Carcinogene en repro-toxische) producten. Defensie heeft eveneens nagelaten haar medewerkers medisch te checken, gearchiveerde medische dossiers aan te leggen en medewerkers in de tijd (medisch) te volgen. Helaas voor een aanzienlijk deel van de oude medewerkers met de dood tot gevolg.

Compensatieregeling Defensie

Het RIVM onderzoek naar chroom-6 heeft 4 jaar in beslag genomen. Het rapport is gebaseerd op wereldwijde onderzoeken naar Chroom-6 en niet op feitelijke omstandigheden op de Poms-sites. De op het RIVM rapport gebaseerde compensatieregeling is in onze ogen ondermaats omdat deze regeling;

- gebaseerd is op de proof of evidence **level 1** (**zie tabel)
- kevel 1 evidence een stringente toepassing is van een streng wetenschappelijke norm die geheel niet passend is voor de vele aan chroom-6 toe te wijzen gezondheidsproblematieken waarmee oud medewerkers kampen
- veel te lage vergoedingen kent
- geen rekening houdt met de gecombineerde blootstelling aan overig gevaarlijke stoffen
- discriminerend is op het gebied van compensaties in gelijke situaties (Tilburg/NS).
- door het ontbreken van personeelsgegevens een epidemiologisch onderzoek blokkeert
- door het ontbreken of onvolledige medische dossiers onderzoeken nutteloos maakt
- het vakbondsakkoord door de volledige achterban (die zogenaamd nog lid zijn, al >20 jaar geen lid meer zijn of nooit lid zijn geweest) niet wordt ondersteund en is verworpen.
- Defensie hanteert een vertragingstactiek waarbij Poms gedupeerden uitgeput worden. De vervolgonderzoeken naar de overige gevaarlijke stoffen duurt voort en zal volgens Stichting NL Poms never nooit leiden tot een onderzoek waarin de realiteit van gecombineerde blootstelling aan gevaarlijke stoffen wordt onderzocht.
- de inzet van APB als poortwachter al geleid heeft tot onredelijke situaties.

Eisen stichting NL-Poms

Defensie heeft een misdrijf gepleegd door medewerkers onwetend te laten werken met gevaarlijke stoffen. Defensie verschuilt zich achter het RIVM rapport en het vakbondsakkoord. Publiekelijk spijt werd na lang negeren, ontkennen en traineren pas betuigd na de harde conclusies van het RIVM rapport over de werkwijze bij Defensie.

Defensie dient haar excuus en verantwoording om te zetten in een ruimhartige regeling die recht doet aan alle gedupeerden en voor hun acceptabel is.

Dit is volgens Stichting NL Poms eenvoudig te realiseren door;

- de lijst met ziektebeelden die in aanmerking voor compensatie komen uit te breiden op basis van level of evidence niveau 2 en 3
- de hoogte van de bedragen aan te passen aan marktconforme vergoedingen
- de regeling net als in case Tilburg/NS uitbreiden met een vaste vergoeding van 9.000,= voor eenieder die meer dan 6 maanden werkzaam is geweest op een Poms lokatie.
- Bij meerdere aandoeningen deze cumulatief vergoeden en niet "deels"

Henk Coort

Voorzitter Stichting Gedupeerden gevaarlijke stoffen NL-Poms

| Correspondentie adres: In de Winkel 4 6451JG Schinveld
| Mobiel: +31 636501793 | Vast: +31 45 5271825 | h.coort@ziggo.nl |
| website: www.nlpoms.nl | E-Mail: info@nlpoms.nl
| Nummer K.v.K 65498429 | Bankrekening IBAN: NL95 INGB 0007149344

Bronnen

*Inventarisatielijst 1996 gevaarlijke stoffen NL Poms Vriezenveen en Coevorden

**Tabel level of Evidence (wikipedia)

niveau	onderbouwing	voorbeelden van formulering
1	ondersteuning door tenminste 2 onafhankelijk van elkaar uitgevoerde onderzoeken van niveau A1 of A2 of door 1 meta-analyse	'het is aangetoond dat ...'; 'men dient ...'
2	ondersteuning door tenminste 2 onafhankelijk van elkaar uitgevoerde onderzoeken van niveau B	'het is aannemelijk dat ...'; 'men zou moeten ...'
3	geen ondersteuning door voldoende onderzoek van niveau A of B	'er zijn aanwijzingen dat ...'; 'men kan ...'
4	mening van de werkgroepleden of ondersteuning door literatuur van niveau D	'de werkgroep is van mening dat ...'